

Nils Erik Klaussen
Bøveien 702
8470 BØ I VESTERÅLEN

Saksb.: Espen Olaf Henriksen
e-post: fmnoehe@fylkesmannen.no
Tlf: 75531603
Vår ref: 2013/2379
Deres ref:
Vår dato: 18.04.2016
Deres dato: 17.03.2016
Arkivkode: 433.2

Tillatelse til utsetting av utenlandske treslag - Nils Erik Klaussen - 28/7 - Bø

Fylkesmannen viser til søknad av 17.3.2016 angående utsetting av utenlandsk treslag (lutzgran) til skogproduksjon.

Vedtak

Nils Erik Klaussen gis med dette tillatelse til utsetting av 1000 lutzgran til skogproduksjon på eiendom 28/7 i Bø kommune, på område avmerket på kart vedlagt søknad. Tillatelsen er gitt med hjemmel i forskrift om utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål, jf. naturmangfoldloven § 30.

Vilkår til tillatelsen:

- Søker plikter å begrense spredning av lutzgran fra utsettingsområdet. Spredning innen egen eiendom må fjernes av søker. Ved spredning til andre eiendommer må søker om mulig innhente grunneiers samtykke og deretter fjerne spredningen. Hvis eier av annen eiendom ikke tillater fjerning, må spredningen meldes til Fylkesmannen.
- Ved en eventuell overdragelse av eiendom må ny grunneier informeres om tillatelsen og vilkårene som er satt.
- Det skal ikke settes igjen trær (livsløpstrær) for naturlig foryngelse når bestanden hogges (forskriftens § 8).
- Virksomheten/søker skal ha internkontroll (forskriftens § 10). Internkontroll er ordninger som sikrer at søker og eventuelt ansatte har kunnskap om reglene i forskriften, og rutiner som sikrer at forskrift og vilkår blir overholdt. Internkontroll skal vises til ansvarlig myndighet ved forespørsel.
- Utplantingen må være fullført innen 31.12.2018.

Fylkesmannen kan kontrollere at tiltaket er utført etter forutsetningene i tillatelsen (§ 11 i forskriften).

Bakgrunn

Nils Erik har søkt om å sette ut 1000 lutzgran (*Picea x lutzii*) på sin eiendom 28/7 i Bø kommune. Området (ca. 4 daa) som skal beplantes ligger ca. 100 moh. på østsiden av Fjærvollfjellet.

Grunnlaget for avgjørelsen

Det følger av naturmangfoldlovens § 30 at utsetting av utenlandske treslag krever tillatelse fra ansvarlig myndighet, og at slik tillatelse ikke kan gis hvis det er grunn til å anta at utsettingen vil medføre vesentlige uheldige følger for det biologiske mangfold.

Forskrift om utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål ble fastsatt ved kgl. res. av 25.5.2012. Miljødirektoratet er ansvarlig myndighet etter forskriften. Myndighet til å behandle søknader og gi tillatelser etter forskriften har blitt delegert til Fylkesmannen.

Søknaden skal også vurderes etter prinsippene i naturmangfoldlovens §§ 8 til 12. Fylkesmannen har også vurdert tiltaket opp i mot andre samfunnsinteresser, jf. naturmangfoldlovens § 14.

Begrunnelse

Forskrift om utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål skal hindre at planting av utenlandske treslag påvirker mangfoldet i naturen negativt. Fylkesmannen har derfor vurdert kjent kunnskap om naturverdiene i plantefeltet, og om man kan forvente spredning av lutzgran som kan gi uheldige følger for spesielle naturverdier (viktige naturtyper, verneområder eller forekomst av rødlistearter) i områdene rundt plantefeltet.

Lutzgran er en hybridart mellom sitkagran og kvitgran som er hjemmehørende i Canada og Alaska. Selv om arten er en hybrid, så har den evnen til å formere seg med frø. Ifølge *Kunnskapsstatus for spredning og effekter av fremmede bartrær på biologisk mangfold* (DN-utredning 8-2012) kan bartrær under gitte betingelser spre seg flere kilometer fra mortreet. Artsdatabanken har vurdert lutzgran til å være treslag med *lav risiko* (LO) (Fremmede arter i Norge, 2012). Kunnskapen om lutzgranas spredningsevne og økologiske effekt er imidlertid foreløpig ufullstendig. Etter risikovurderingen som ble gjort i 2012 har det blitt registrert flere hundre tilfeller av lutzgran som har spredd seg ut fra plantefelt, også i Vesterålen (Artskart/Artsdatabanken). Miljødirektoratet argumenterer i et vedtak av 5.10.2015 for at lutzgran bør behandles på lik linje med sitkagran. Sitkagran er av Artsdatabanken vurdert som en art med *svært høy risiko* (SE).

Fylkesmannen har vurdert tilgjengelig informasjon om plantefeltet og nærområdene fra Naturbase, Artskart (Artsdatabanken) og NIBIO (Norsk institutt for bioøkonomi, nettstedet Kilden).

Selve utplantingsfeltet er dekket av blåbærbjørkeskog. Umiddelbart øst for plantefeltet ligger et område der det allerede er plantet lutzgran. Videre østover ligger det store myrflater ned mot Soppåselva. Ovenfor feltet (vest- og nordvestover) ligger områder med åpen jorddekt fastmark (impediment). Berggrunnen under plantefeltet består av båndet gneis dekt av uspesifisert forvittringsmateriale (men tykt dekke av morenemateriale i nederste del).

I selve plantefeltet og dets nærområde er det ikke registrert spesielle naturverdier (viktige naturtyper, verneområder eller forekomst av rødlistearter) som kan forventes å bli negativt påvirket av utsettingen. Nærmeste registrerte viktige naturtype er et sanddyneområde ca. 1300 m vest for plantefeltet (Fjærvollsanden – verdi B (viktig)). Videre ligger Straume naturreservat ca. 1500 m nord for plantefeltet.

I Hadsel kommune er det gjort registreringer i Artskart som viser at lutzgran kan spre seg på åpen jorddekt fastmark. En tillatelse til planting vil innebære at det ikke kan utelukkes en viss

spredning til arealene med åpen fastmark. Det er ikke registrert spesielle naturverdier på disse arealene. Søker påpeker at eventuelle oppslag av lutzgran i disse områdene vil være lett å oppdage. Søker har allerede ansvar for å fjerne spredning av lutzgran fra tilstøtende plantefelt i henhold til vilkår i tillatelser fra 2013 og 2014.

Negative virkninger av utenlandske treslag kan i noen tilfeller først komme til syne etter mange år som viltvoksende. Det er derfor viktig å være føre-var og begrense spredning av lutzgran utenfor plantefeltet. Etter naturmangfoldloven (§ 11) er det tiltakshaver som må dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet. Dette omfatter tilsyn og fjerning av trær som eventuelt sprer seg ut fra plantefeltet (jf. naturmangfoldloven § 12, krav om miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder).

Tillatelsen gir en økning i areal av plantet lutzgran som på sikt vil gi økt frøproduksjon i området. Det er imidlertid ikke spesielle registrerte naturverdier som forventes å bli påvirket, og tiltakshaver er uansett ansvarlig for ettersyn og fjerning av spredning fra tidligere plantet lutzgran. Ut fra forholdene i området vurderes økningen i samlet belastning til å være akseptabel sett i forhold til tiltakets produksjonsmessige nytteverdi.

Oppsummering av vår vurdering: Utplantingen vil sannsynligvis ikke få uheldige følger for det biologiske mangfold, selv om det vil kunne forekomme noe spredning av lutzgran til områder med åpen fastmark nær plantefeltet. For å være føre-var, og for å hindre eventuelle negative virkninger på naturen, er det satt en del vilkår for tillatelsen. Forutsatt at vilkårene følges vil tiltaket gi liten eller ingen negativ effekt på naturmangfoldet, og vår samlede vurdering er derfor at utsetting av lutzgran kan tillates.

Saksopplysninger

Det kan klages på vedtaket innen 3 uker etter at brevet er mottatt, jf. forvaltningslovens regler. Klagen sendes til Fylkesmannen i Nordland og avgjøres av Miljødirektoratet hvis Fylkesmannen ikke omgjør eget vedtak.

Med hilsen

Sveinung Bertnes Råheim (e.f.)
seksjonsleder

Espen Olaf Henriksen
seniorrådgiver

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.

Kopi til:

Bø kommune	Rådhuset	8475	Straumsjøen
Sortland kommune	Postboks 117	8401	Sortland
Miljødirektoratet	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM